

Koulujen erilaiset käytännöt maahanmuuttotaustaisten oppilaiden koulupolulla - KIEPPI-toimenpideohjelman loppuraportti

1 Johdanto

Tässä loppuraportissa tarkastellaan opetus- ja kulttuuriministeriön *maahanmuuttotaustaisten perusopetuksen oppilaiden oppimis- ja koulunkäyntivalmiuksia tukevan toimenpideohjelman (KIEPPI-toimenpideohjelma)* aikana toteutettujen arviointien, tutkimuksen ja kehittämishankkeiden tuloksia ja suosituksia. Sen tavoitteena on muodostaa kokonaiskuva maahanmuuttotaustaisten oppilaiden oppimisesta, koulunkäynnin tukemisen toimivuudesta sekä niihin liittyvistä kehittämiskohteista perusopetuksessa. Toimenpideohjelma toteutettiin vuosina 2021–2026 opetus- ja kulttuuriministeriön, Opetushallituksen ja Karvin yhteistyönä.

Toimenpideohjelman tavoitteena on ollut löytää konkreettisia ratkaisuja vastikään Suomeen muuttaneiden oppilaiden oppimisen tukemiseksi sekä vieraskielisten oppilaiden perustaitojen ja kielitaidon vahvistamiseksi. Erityisen haasteellisessa tilanteessa ovat myöhään maahan tulleet, perusopetuksen vuosiluokkien 7–9 oppilaat, jotka ovat käyneet koulua Suomessa korkeintaan neljä vuotta. Ohjelman tarkoituksena on ollut löytää tutkittuun tietoon perustuvia tapoja ja käytäntöjä maahanmuuttotaustaisten oppilaiden perustaitojen kehittymisen varmistamiseksi. Yksikään nuori ei saisi jäädä ilman jatko-opintovalmiuksia.

Loppuraportti kattaa maahanmuuttotaustaisten oppilaiden koulupolun perusopetukseen valmistavasta opetuksesta aina toiselle asteelle hakeutumiseen saakka. Siinä tarkastellaan, miten koulupolku etenee ja miten sen toimivuutta voidaan edistää. Kokonaiskuva tuotetaan analysoimalla kansallista arviointi- ja tutkimustietoa sekä kehittämishankkeissa syntyneitä hyviä käytänteitä. Loppuraportti sisältää koonnin ja synteessin toimenpideohjelman aikana kerätystä aineistosta sekä kehittämissuosittukset, jotka tukevat koulutuspoliittista päätöksentekoa, opetuksen järjestäjiä ja pedagogista suunnittelua paikallisella tasolla. Lisäksi siinä tuodaan esiin, miten toimenpideohjelman aikana tuotettua tietoa on hyödynnetty pääministeri Petteri Orpon hallituskauden 2023–2027 lainsäädännön valmistelutyössä. Raportin toteuttamisesta ovat Karvissa vastanneet arviointiasiantuntija Tanja Laimi, johtava arviointiasiantuntija Jaana Saarinen sekä yleissivistävän koulutuksen yksikön johtaja Salla Venäläinen.

Koulutuksen arviointisuunnitelmakaudella 2024–2027 Karvin yhtenä strategisena tavoitteena on sosiaalisen, ekologisen ja taloudellisen kestävä kehityksen edistäminen¹. Loppuraportti kehittämissuosituksineen edistää kestävien periaatteiden mukaisesti sivistystä, yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja hyvinvointia. Sen avulla vahvistetaan opetuksen järjestäjien ja koulujen kehittämistyötä ja toimintakulttuureja, jotta kaikilla oppilailla olisi taustasta riippumatta yhtäläiset mahdollisuudet oppimiseen ja jatko-opintoihin siirtymiseen.